

Wortelfrees renoveert plantvak zonder stortkosten

Opslag, bomen en struiken bovengronds snel verwijderen kan met diverse machines. Maar hoe maak je dan het perceel snel plantklaar? Arno van der Lans maakte zelf een wortelfrees die in één werkgang de grond met wortels vermengt. Je kunt meteen weer inplanten. Er zijn geen stortkosten.

Het is nat. Regenbuien lijken roet in het eten te gooien. Het terrein waar hoveniersbedrijf Madestein zijn nieuwe wortelfrees wil demonstreren is kletsnat. Dit stukje ligt naast de voetbalkantine in Honselersdijk, een plaatsje onder Den Haag. Het is een verwilderd hoekje groen dat weg moet. Enkele hoge bomen torenen uit boven de vele struiken en opslag. Te wachten staan een Antonio Carraro 8400 TRF met FAE bosfrees en een Fendt 280V met een apart groen werktuig erachter. Het lijkt wel een soort spitmachine. Een kijkje onder de kap maakt veel duidelijk, het is een hele zware frees. "Deze hebben we zelf gemaakt", vertelt Arno van der Lans trots.

Wals asfaltfrees

"We werken al twee jaar met een FAE bosfrees om plantvakken te renoveren, maar het probleem van wortels in de grond bleef. De bosfrees gaat gewoon niet diep genoeg. Hij verhakselt de opslag bovengronds wel goed, maar de 10 cm die hij door de grond gaat is niet voldoende. Bovendien draait hij dan te veel toeren", weet Arno. Zijn zoek-

tocht naar een machine die wel diep genoeg door de grond gaat en wortels met grond vermengt, liep op niets uit. De stenenfreesen uit Italië zouden het in principe moeten kunnen. Die vermengen echter niet goed, ze draaien niet overtop. Ook zijn ze allemaal te breed, want Arno wil voornamelijk kleine plantvakken renoveren en niet grote lappen bospercelen van enkele hectares. Wat niet te koop is, moet je maar zelf maken. Op internet werd een 2 meter brede rotor van een asfaltfrees met zo'n 70 cm diameter gevonden. De helft hiervan werd het hart van de machine. De hele machine is in eigen beheer gemaakt, inclusief het snijden van het plaatwerk. Ook in de avonduurtjes werd er met veel plezier aan gewerkt.

Overtop

De frees moet overtop draaien, diep genoeg gaan en niet te snel, was het uitgangspunt.

Voor bovengronds werk kun je wel veel toeren maken, maar ondergronds niet. Dan komt het op kracht aan. Zo'n 500 toeren is dan genoeg. De grond moet niet versmeren en de beitels moeten de tijd hebben om de wortels in de lengte kapot te maken. Door de rotor overtop te laten draaien, wordt gelijk de grond gezeefd. Grote delen vallen eerder naar beneden. Wortels vallen dan voldoende diep en zijn begraven door de fijnere grond. Tand en een hydraulische bediende klep zorgen voor het mooi afleggen van de grond achter de machine. Voor de aandrijving is wel genoeg power nodig en voldoende hefvermogen voor de

1.000 kg zware wortelfrees. Het gewicht is nodig om de machine in de grond te krijgen. De beitels steken ruim 20 cm onder de glijsloffen uit.

Werking

Ondanks de vele regen die was gevallen, werd het plantvak toch gerenoveerd. Bovengronds was geen probleem met de FAE bosfrees. De wortelfrees deed het echter ook prima. Alhoewel de grond nat was, lag er toch een mooi gefreesde grond met

hier en daar zichtbaar kleine stukjes gespleten wortels. De luchtige laag met een diepte van ruim 30 cm is meteen weer in te planten. De werksnelheid is ongeveer 400 m/h. Bij een grote boomwortel wordt iets gas teruggenomen. Ook stenen zijn geen probleem. "Je hebt met de machine in één werkgang direct plantklare grond. Normaal doe je met een kraan en afvoer van wortels circa 500 meter op een dag. Hierbij heb je tevens extra personeel nodig. De wortelfrees doet dit in een uur, zonder stortkosten", weet Arno. Ook kun je er een gazon mee egaliseren en daarna gras inzaaien. De wortelfrees is voorlopig niet te koop, de prijs zou dan op ongeveer 25.000 euro uitkomen, schat Arno. Voor het huren vraagt Madestein inclusief trekker en machinist 100 euro per uur. ■

Bedrijfsgegevens

Arno van der Lans (45) heeft een eigen hoveniersbedrijf Groenprojecten Madestein in Monster. Met nog vier medewerkers verzorgt het bedrijf allerlei werk, gespecialiseerd in de

kleine ruimte tot grote groenprojecten. Vaak als ondersteuning van andere hoveniersbedrijven of grootgroenverzoeken die te groot materieel hebben. Een specialisatie is het renoveren van kleine plantvakken. Zo hebben ze een Woodsman hakselaar die boomstammen tot 33 cm kan verwerken, een FAE bosfrees en een zelfgemaakte wortelfrees.

Wortelfrees

Werkbreedte	115 cm
Werkdiepte	24 cm
Losse grond	34 cm
Benodigd vermogen	59 kW (80 pk)
Diameter wals	70 cm
Toerental wals	500 omw./min
Werksnelheid	400 m/h
Gewicht	1.000 kg
Huurprijs	100 euro per uur incl. trekker en machinist

